

Ons kenmerk DOC-00873134
Bijlage(n)

Maastricht
Verzonden

6 januari 2026

14 JAN. 2026

Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontwerp-Wijziging Natura 2000-beheerplan Bunder- en Elslooërbos

Beheer en onderhoud langs spoorweg

Eén van de functies van het Natura 2000-plan is het toetsen van effecten van bestaande activiteiten in en rondom het Natura 2000-gebied op de instandhoudingsdoelstellingen (hierna te noemen: toetsing huidig gebruik). In hoofdstuk 7 van het beheerplan is de Toetsing van huidig gebruik opgenomen. Het doel hiervan is om te bepalen welk huidig gebruik in dit hoofdstuk (eventueel onder voorwaarden) is vrijgesteld van de Omgevingsvergunningplicht ten aanzien van een Natura 2000-activiteit.

In paragraaf 7.5.6 (Openbare wegen en verkeer) is bermbeheer van spoorwegen vrijgesteld onder voorwaarden. Het gaat daarbij om de volgende voorwaarden:

- snoeiafval wordt niet in habitattypen of leefgebied van de habitatrictlijnsoort gedeponeerd;
- de wijze van verwerking van het snoeiafval wordt opgenomen in het activiteitenplan van de opdrachtnemer voor het beheer en onderhoud van de spoorbaan.

In de toelichting op de voorwaarden staat dat het niet uit te sluiten is dat het ter plekke deponeren van snoeiafval, een negatief effect heeft op de genoemde habitattypen eiken-haagbeukenbossen en ruigten en zomen (droge bosranden) en het leefgebied van de Spaanse vlag. De gedachte was dat door voorwaarden te stellen aan de wijze en de locatie waar snoeiafval binnen het gebied wordt gedeponeerd, significant negatieve effecten op het leefgebied van de Spaanse Vlag en op het habitatype ruigten en zomen worden voorkomen.

De volgende zaken geven aanleiding tot het wijzigen van het beheerplan:

- de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is bevoegd gezag ten aanzien het verlenen van omgevingsvergunningen voor flora- of fauna-activiteiten of Natura 2000-activiteiten in het kader van hoofdspoorweginfrastructuur en niet de Provincie Limburg (artikel 1.3, lid 1 sub a, onder 1° Besluit natuurbescherming (oud) jo. Artikel 4.12, lid 2, sub a, onder 1° Omgevingsbesluit). Een vrijstelling in een provinciaal Natura 2000-beheerplan opnemen ten aanzien van activiteiten waarvoor de Minister het bevoegd gezag is, kan alleen als de Minister daarmee vooraf heeft ingestemd (artikel 2.9, lid 1, sub b Wet natuurbescherming (oud) jo. artikel 11.18, lid 2, sub c Besluit activiteiten leefomgeving). Nu die instemming vooraf niet is verkregen, had de vrijstelling ook niet opgenomen kunnen worden in hoofdstuk 7 van het beheerplan. Met deze wijziging wordt dus invulling gegeven aan de wettelijke systematiek zoals opgenomen onder voorheen de Wet natuurbescherming en nu de Omgevingswet.

Dit betekent dat er niet langer sprake is van een vrijstelling onder voorwaarden en geldt de reguliere systematiek van de Omgevingswet;

- de spoorweg is geëxclaveerd van het Natura 2000-gebied (deze is in het aanwijzingsbesluit buiten de Natura 2000-begrenzing gelaten);
- daarnaast is van belang dat alle beheerwerkzaamheden door ProRail reeds uitgevoerd worden conform de vigerende wet- en regelgeving. Voor het beheer en onderhoud ten aanzien van de soortenbescherming heeft ProRail een Gedragscode Wet natuurbescherming opgesteld waarin is vastgelegd hoe ProRail omgaat met beschermde planten en dieren. De minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft deze gedragscode goedgekeurd. De Gedragscode geldt ook voor de uitvoering van beheer- of onderhoudswerkzaamheden in Natura 2000-gebieden. Hierdoor werd en wordt feitelijk al voldaan aan de hierboven genoemde voorwaarden in het beheerplan.

Gelet op bovenstaande bevindingen is het niet meer nodig om in het beheerplan nadere voorwaarden te stellen aan het beheer en onderhoud van de spoorweg.

Wijziging beheerplan Bunder- en Elslooërbos

Het voorgaande leidt ertoe dat het Natura 2000 Beheerplan Bunder- en Elslooërbos - zoals vastgesteld op 6 januari 2026 - op grond van artikel 3.8 lid 3 jo. artikel 16.27, lid 1 en 2 Omgevingswet als volgt wordt gewijzigd:

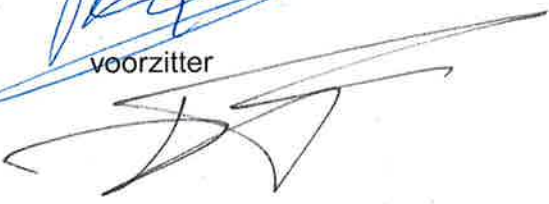
- op pagina 162 en 163 (paragraaf 7.5.6.) van het Natura 2000-plan Bunder- en Elslooërbos (153), Hoofdrapport, september 2023, wordt de activiteit 'Bermbeheer van spoorweg' geheel verwijderd;
- de volgende tekst op pagina 162 van het Natura 2000-plan Bunder- en Elslooërbos (153), Hoofdrapport, september 2023, wordt verwijderd:
"Van noord naar zuid loopt door het gebied een spoorweg, deze is in het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Bunder en Elslooërbos geëxclaveerd. Vanwege het voorkomen van een in het aanwijzingsbesluit opgenomen habitatype en –soort waarvoor de spoorweg van belang is voor een gunstige staat van instandhouding, is het weg(berm)beheer van de spoorweg in het huidige gebied wel relevant in relatie tot de instandhoudingsdoelen en is daarom wel meegenomen in de toetsing.";
- in Paragraaf 5.1.1 van het Natura 2000-plan Bunder- en Elslooërbos (153), Hoofdrapport, september 2023, wordt de volgende tekst verwijderd:
Het gefaseerd maaien en afvoeren dient tevens toegepast te worden in ruigten en zomen die (nog) niet kwalificeren maar door beheer in kwaliteit verbeteren dat ze op termijn kwalificeren. Op de kaart Uitbreiding habitatype H6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) (Bijlage 4) zijn deze locaties aangegeven.;
- op pagina 14 van het Natura 2000-plan Bunder- en Elslooërbos (153), Hoofdrapport, september 2023, wordt de volgende tekst verwijderd:

In het aanwijzingsbesluit is op grond van de daarin opgenomen exclaveringsformule, de spoorlijn Maastricht-Sittard vanwege de functie 'hoofdspoorweg' buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied gelaten. Uit jurisprudentie (Raad van State nummers: 200900425/1/R2, 200902744/1/R2 & 201504506/1/R6) blijkt, dat als percelen niet binnen de begrenzing vallen, maatregelen op deze percelen wél in het Natura 2000-plan dienen te worden meegenomen indien ze van groot belang zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen soorten en habitats in het Natura 2000-gebied. De spoorlijn en -bermen zijn voor habitatype 6430C Ruigten en zomen (droge bosranden) en voor de prioritaire habitatrichtlijnsoort 1078 Spaanse vlag van groot belang voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding binnen het Natura 2000-gebied. Om die reden zijn voor de spoorbermen instandhoudingsmaatregelen opgenomen in het Natura 2000-plan.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris